

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Държавно Предприятие „Ръководство на Въздушното Движение“ (ДП РВД, или Предприятието) е Предприятие със седалище в Република България. На 1 януари 2001 г. то е регистрирано като държавно предприятие. Преди това Предприятието е извършвало дейността си като главна дирекция към Министерството на транспорта и съобщенията. Към момента, министърът на Транспорта, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на единоличен собственик (принципал).

Предприятието изигвания функциите по предоставяне на аeronавигационно обслужване в гражданското въздушно пространство на Република България. Основните извършвани дейности включват:

1. управление на въздушното движение за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско въздушно пространство;
2. планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, метеорологично и аeronавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съществуващата инфраструктура;
3. комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
4. метеорологично обслужване;
5. аeronавигационно информационно обслужване;
6. метрологично обслужване;
7. информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства;
8. управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
9. изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна.
10. събиране на такси за аeronавигационно обслужване.

Дейността на Предприятието е регламентирана със Закона за гражданското въздухоплаване и с Правилник за устройството, функциите и дейността на ДП РВД.

Органи на управление на ДП "Ръководство на въздушното движение" са:

1. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
2. Управителният съвет;
3. Генералният директор.

Към датата на финансовия отчет, както и към датата на изготвяне на финансовия отчет, членове на Управителния съвет са:

1. Веселина Карамилева - Тодорова – председател на Управителния съвет
2. Георги Peev – генерален директор и член на Управителния съвет
3. Десислава Замфирова – член на Управителния съвет.

Средносписъчният брой на персонала на Предприятието към 30.06.2016 г. е 1,069 человека.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Този междинен съкратен финансов отчет за период от шест месеца до 30 юни 2016 г. е изготвен в съответствие с МСС 34 „Междинно финансово отчитане“. Той не съдържа цялата информация, която се изисква за изготвяне на пълни годишни финансови отчети съгласно МСФО и следва да се чете заедно с годишния финансов отчет на Предприятието към 31 декември 2015 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Междинният съкратен финансов отчет е съставен в български лева, косто е функционалната валута на Предприятието. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Междинният съкратен финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

3. Счетоводната политика и промени през периода

3.1. Общи положения и нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г.

Този междинен съкратен финансов отчет е изготвен съгласно приетата счетоводна политика в последния годишен финансов отчет на Предприятието към 31 декември 2015 г. с изключение на прилагането на новите стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са приложими към дейността на предприятието, но нямат ефект върху междинния финансовият отчет и са задължителни за прилагане за първи път от финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестявалето във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни съборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирали от определена дейност с дълготрайни материали или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нестекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на настъпни лица“ относно дисконтови проценти;

МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Предприятието

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започвала на 1 януари 2016 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Предприятието:

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обесценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефекта от регулираните цени.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква предприятието да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което предприятието ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения включват указания за идентифициране на задължения за изгълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за обесценка дали става въпрос за принципал или агент (брутно или нетто представяне на приходите).

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинг освенко от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изисква да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изиска лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и ‘право за ползване на актив’ за почти всички лизингови договори. СМСС е включила право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този междинен финанс отчет, са представени по-долу.

Междинният Финансовият отчет е изгответ при създаване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения междинен финанс отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансния отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансния отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” и МСС 34 „Междинно финансово отчитане”. Предприятието прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансово състояние се представят два сравнителни периода, когато Предприятието: а) прилага счетоводна политика ретроспективно; б) преизчислява ретроспективно позиции във финансния отчет; или в) рекласифицира позиции във финансния отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансово състояние към началото на предходния период.

Предприятието е възприело да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Предприятието по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 10.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критерийте за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Предприятието са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия.

Отсрочени приходи

Финансиранията за нетекущи активи и за текущата дейност първоначално се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че същите ще бъдат получени, както и че Предприятието ще изпълни свързаните с тях условия. Приходите от финансиранятия за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансиранятия за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.4.1. Представяне на услуги

Услугите, предоставяни от Предприятието включват представяне на аeronавигационно обслужване подробно описано в Пояснение 1.

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност към датата на финансения отчет. В случаите, в които има значителна несигурност относно получаване на дължимото възнаграждение или съществуващи разходи, приход не се признава.

Приходите включват само брутните потоци от икономически ползи, получени от и дължими на Предприятието.

Сумите, събрани от името на трети страни, като данък върху добавената стойност, не отговарят на изискванията за приходи и затова те се изключват от приходите и се отчитат като разчети.

4.4.2. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите и при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент и се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват специализиран и стандартен софтуер. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща покупната цена, всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преси разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. Последващото оценяване се извърпива по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към цената на придобиване на актива.

Остатъчната стойност и полезните живот на нематериалните активи се преценяват към датата на финансовия отчет.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер - от 3 до 5 години
- Права за ползване на софтуер - в зависимост от срока на ползване

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъплението от продажбата и балансовата стойност на активите и се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по цена на придобиване (себестойност), включваща покупната цена, както и всички преси разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на сгради, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се призовават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

Остатъчната стойност и полезните живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват към датата на отчета.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	до 40 години
• Машини	от 7 до 15 години
• Транспортни средства	от 7 до 10 години
• Столарски инвентар	от 10 до 15 години
• Компютри	от 3 до 10 години
• Други	от 3 до 10 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъплението от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Избраният ираг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.9. Тестове за обезценка на активи

При изчисляване размера на обезценката Предприятието дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка веднъж годишно, в края на финансовата година. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от сираведливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща

парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за доходите.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Предприятието стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансния актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.10.1. Финансови активи

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Предприятието. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансния отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Предприятието, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Предприятието спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен. През отчетния период Предприятието не е ползвало финансиране чрез кредити.

4.10.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Предприятието включват търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансовый актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задълженето.

4.11. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват преките разходи по закупуването. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Предприятието определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Предприятието има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при косто съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и срочни депозити, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен рисък от промяна в стойността им.

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на отчисления от печалбата

Основен капитал

Съгласно чл. 53 от Закона за гражданско въздухоплаване, ДП „Ръководство на въздушното движение“ е създадено като държавно предприятие по реда на чл. 62, ал. 3. от Търговския закон. Основният капитал на Предприятието е 100% държавна собственост. На основание чл. 53б, т.1 Закона за гражданско въздухоплаване, Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на собственост на държавата в ДП РВД.

Законови резерви

Законовите резерви включват следните видове:

- резерв, формиран от преотстъпен данък печалба в съответствие с изискванията на ЗКПО в сила до 31.12.2009 г., когато Предприятието формира специфичен резерв, равен на преотстъпения данък в размер на 60% от задължението за данък върху печалбата.
- законови резерви, в изпълнение на Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите, във връзка с изискванията за поддържане на паричния резерв на Предприятието.

Други резерви

Другите резерви включват резерви, формирани при придобиването на нетекущи активи - държавна собственост, предоставени за управление от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, разпределена печалба от предходни периоди и преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране.

Предприятието разпределя печалбата за предходната година под формата на резерви и отчисления от печалбата в полза на държавата, представявана от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Разпределението е пряко в държавния бюджет.

Всички транзакции със собственика на Предприятието са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Предприятието отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период (годишен), през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Предприятието е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор.

Предприятието дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Ръководството на Предприятието оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно в края на финансовата година с помощта на независим акционер.

Акционерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Предприятието очаква да изплати.

В междинания финансов отчет към 30.06.2016 г. не е оценявано задължението по изплащане на дефинирани доходи.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато Предприятието има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат от минало събитие и е вероятно погасяването/уреждането на това задължение да доведе до изходящ поток на ресурси. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Стойността на провизията се изчислява на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството за разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Предприятието е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не пада във стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Предприятието, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.18.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за

облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на междинни финансови отчети ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения междинен съкратен финансова отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Предприятието и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Предприятието към 31 декември 2015 г., с изключение на промените в приблизителната оценка на провизията за разходи за данъци върху дохода.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от трудносъбирами и несъбирами вземания се прави в края на всяка финансова година. Към 30.06.2016 г. не са отчетени загуби от приблизителната оценка на трудносъбирами и несъбирами вземания.

4.18.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всяка финансова година.

Ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на използване на активите от Предприятието. Балансовите стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.18.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.18.4. Задължение за изплащане на обезщетения при пенсиониране

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актоер задължението за изплащане на обезщетения. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради пейната несигурност. Към 30.06.2016 г. Прелипиятието не е оценявало задължението си за изплащане на обезщетения.

4.18.5. Провизии

Провизии за конструктивни задължения към ползвателите на услуга за аеропавигационно обслужване (АНО) при прелитание (авиопревозвачи)

Във връзка с прилагане на схема за споделяне на риска

В изпълнение на Регламенти (ЕС) 390/2013 и 391/2013 по отношение на таксите за АНО при прелитание се прилага метод на установени разходи и схема за споделяне на риска по отношение на установените разходи и нивото на обслужените единици за всяка календарна година от референтния период, както и по отношение на общия размер на установените и действителните разходи за целия референтен период. Разграничени са две групи рискове:

- а) Произтичащи от отклонение на фактическия спрямо планирания трафик, при които:
- ако действителният брой обслужени единици през годината н превишава планирания с повече от 2%, тогава задължението на доставчика на аеронавигационно обслужване (ДАНО) по отношение на допълнителните приходи над 2% следва да се уредят с авиокомпаниите най-късно в година n+2;
  - ако действителният брой обслужени единици през годината н с по-нисък от планирания с повече от 2%, тогава вземанията от авиокомпаниите на ДАНО по отношение на неполучените приходи под 2%, могат да се разсрочат в рамките на няколко години;
- б) Произтичащи от отклонение на фактическия размер на разходите спрямо установените такива, при които са дефинирани две групи разходи:
- контролируеми – разходи, за които се счита, че могат да бъдат управлявани от доставчиците на АНО. По отношение на тях се формира съответно нетна печалба и нетна загуба за ДАНО.
  - неконтролируеми – разходи, за които се счита, че зависят от екзогени фактори, на които доставчиците на АНО не могат да влияят (например непредвидени промени в националното законодателство или произтичащи от международни споразумения, съществени промени в лихвени проценти по заеми). По отношение на тях при отклонение в размера на фактическите неконтролируеми разходи спрямо плановите им стойности продължава да се прилага коригиращият механизъм, но през следващия референтен период. Към момента съществуват известни неясности относно това кои разходи могат да бъдат третирани като неконтролируеми, като този въпрос и свързаните с него ефекти ще получат във външна степен разрешение най-рано през 2017 г. и могат да окажат съответното влияние върху размера на таксовите единици през периода до 2019 г.

Във връзка с нереализирани капиталови проекти

Ежегодно Органът за преглед на ефективността (PRB), в качеството си на консултивативен орган на Европейската комисия, публикува доклади съдържащи наблюдения и препоръки относно изпълнението на схемата за ефективност на Европейско и национално равнище за страните-членки. Оценката за 2012 г. и 2013 г. показва, че на общоевропейско равнище плановите разходи за амортизация на страните-членки са надценени спрямо фактическите разходи. В годишните мониторингови доклади на националните надзорни органи (ННО) на страните-членки е показано, че това отклонение се дължи основно на отлагане на капиталови проекти за следващи години. В контекста на установени разходи, таксовите единици при премитане включват определен в плана за ефективност (ПЕ) разход за амортизация и в случай, че съответстващите му нетекущи активи фактически не са въведени в експлоатация, те не са донесли очакваните от потребителите ползи, за които те са заплатили. В този смисъл препоръката на PRB е ННО на страните-членки да предприемат необходимите мерки, потребителите на въздушното пространство да не възстановяват през референтен период 2 (RP2) стойността на капиталови проекти, които вече са били включени при формирането на таксовите единици за референтен период 1 (RP1).

Предприет е задълбочен анализ на необходимостта от начисляване на провизия за конструктивни задължения в резултат на нереализирани капиталови проекти до края на 2014 г., заложени в националния ПЕ за първи референтен период (RP1), за които в установените разходи, респективно в таксовите единици за 2012 г., 2013 г. и 2014 г. са включени разходи за амортизации. На база този анализ е установена сума, представена в Пояснение 9, която ръководството на Предприятието очаква да бъде възстановена на ползвателите през RP2, в зависимост от приемането на необходимите решения от страна на Европейската комисия. В допълнение е направен анализ относно реализацията на капиталовите проекти през 2015 г. (първата година от RP2) и не е установена необходимост от допълнително начисляване на провизия във връзка с нереализиране на капиталови проекти. Тъй като все още не е принят изричен текст за третирането на тези разходи, е възможно те да бъдат отписани към края на 2016 г. и да бъдат отново начислени съгласно промените в законодателството на Европейския съюз.

Провизия във връзка с планирани разходи за търсене и спасяване

В ПЕ за RP2 като елемент от установените разходи са предвидени средства за изпълнение на дейности по поддържане на готовност за реализиране на операции за търсене и спасяване (накратко дейности по ТиС). Реализирането на тези дейности по ТиС, респективно усвояването на тези средства, е в зависимост от приемането на Национален план за търсене и спасяване при авиационни произшествия, като ГД ГВА с координатор по изпълнението на този план. През 2016 г. се очаква този документ да бъде окончателно съгласуван от съответните лица (координатор, участници в плана и държавни органи) и средствата да бъдат кумулативно изразходени.

Провизии по правни задължения

Предприятието е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансования отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Предприятието в горепосочените спорове.

5. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Предприятието включват земи и сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, оборудване и разходи за придобиване на птекули активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

Земи и сгради	Машини и съоръжения	Транспорти средства	Оборудване	Разходи за придобиване на птекули активи	
				'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2016 г.	145,478	175,243	4,868	4,673	27,975
Новодадобити активи	-	711	8	6	12,835
Трансфери	-	2,456	-	247	(2,703)
Салдо към 30 юни 2016 г.	145,478	178,410	4,876	4,926	38,107
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2016 г.	(41,226)	(134,414)	(3,316)	(3,321)	-
Амортизация	(1,778)	(3,868)	(133)	(163)	(5,942)
Салдо към 30 юни 2016 г.	(43,004)	(138,282)	(3,449)	(3,484)	-
Балансова стойност към 30 юни 2016 г.					
	102,474	40,128	1,427	1,442	38,107
					183,578

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на искажути активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутия балансова стойност						
Сaldo към 1 януари 2015 г.	145,609	176,528	4,827	4,411	12,194	343,569
Новопридобити активи	141	926	13	14,3	29,324	30,547
Описани активи	(272)	(15,440)	(22)	(43)	-	(15,777)
Трансфери	-	13,229	50	162	(13,441)	-
Рекласификация в нематериални активи	-	-	-	-	(102)	(102)
Сaldo към 31 декември 2015 г.	145,478	175,243	4,868	4,673	27,975	358,237
Амортизация						
Сaldo към 1 януари 2015 г.	(37,775)	(141,169)	(2,919)	(3,058)	-	(184,921)
Амортизация	(3,556)	(8,681)	(419)	(305)	-	(12,961)
Описани активи	105	15,436	22	42	-	15,605
Сaldo към 31 декември 2015 г.	(41,226)	(134,414)	(3,316)	(3,321)	-	(182,277)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.						
	104,252	40,829	1,552	1,352	27,975	175,960

Всички разходи за амортизация са включени в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на РДА „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Предприятието има сключени договори за закупуването на активи, доставките по които, се отчитат първоначално като разходи за придобиване на нетекущи материални активи. Разходите за придобиване на нетекущи материални активи към 30.06.2016г. са в размер на 38,107 хил. лв. и се отнасят за следните по-значими активи:

- Изграждане на радиолокационни комплекси (18,444 хил. лв.)
- Модернизация на VOR/DME (4,752 хил. лв.)
- Изграждане на A-SMGCS система за наземно движение (2,916 хил. лв.)
- Доставка на средства за система ВЪЗДУХ-ЗЕМЯ (2,842 хил.лв.)
- Доставка на резервираща система за VCS (2,500 хил.лв.)
- Реконструкция Технически блок АКК Бургас (2,098 хил.лв.)
- Доставка на система WAM (1,981 хил. лв.)
- Автоматизирана метеорологична наблюдателна система (909 хил. лв.)

Натрупаният разходи за доставки на нетекущи материални активи се прехвърлят в съответната група активи, когато Предприятието придобие правата за ползване на съответния актив и той е въведен в експлоатация. Съответните суми са представени на ред „Трансфери“.

Съществената част от новоприобретите нетекущи материални активи през отчетния период на стойност 3,428 хил. лв. се отнасят основно за придобиване на съоръжения, апаратура, работни станици и сървъри за основни системи за аeronавигационно обслужване и оборудване.

Предприятието няма имоти, машини и/или съоръжения, заложени като обезпечения по свои задължения.

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Предприятието включват специализиран и стандартен софтуер и разходи за придобиване на софтуер. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер ‘000 лв.	Разходи за придобиване на софтуер ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2016 г.	51,920	9,271	61,191
Ново придобити активи, закупени	40	2,462	2,502
Трансфери	118	(118)	-
Отписани активи	-	-	-
Рекласификация от имоти, машини и съоръжения	-	-	-
Салдо към 30 юни 2016 г.	<u>52,078</u>	<u>11,615</u>	<u>63,693</u>
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2016 г.	(38,736)	-	(38,736)
Амортизация	(1,941)	-	(1,941)
Отписани активи	-	-	-
Салдо към 30 юни 2016 г.	<u>(40,677)</u>	<u>-</u>	<u>(40,677)</u>
Балансова стойност към 30 юни 2016 г.	11,401	11,615	23,016

	Софтуер ‘000 лв.	Разходи за придобиване на софтуер ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2015 г.	50,886	8,317	59,203
Ново придобити активи, закупени	180	10,650	10,830
Трансфери	9,798	(9,798)	-
Отписани активи	(8,944)	-	(8,944)
Рекласификация от имоти, машини и съоръжения	-	102	102
Салдо към 31 декември 2015 г.	<u>51,920</u>	<u>9,271</u>	<u>61,191</u>
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2015 г.	(44,200)	-	(44,200)
Амортизация	(3,480)	-	(3,480)
Отписани активи	8,944	-	8,944
Салдо към 31 декември 2015 г.	<u>(38,736)</u>	<u>-</u>	<u>(38,736)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	13,184	9,271	22,455

Специализираният софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти (софтуер) за управление на въздушното пространство и предоставеното аeronавигационно обслужване.

Стандартният софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти, с които Предприятието осъществява оперативната и финансовата си дейност.

По-значими нетекущи нематериалните активи, придобити през отчетния период са специализиран софтуер за система за електронно архивиране (110 хил. лв.) и софтуерни продукти за административни дейности.

Към 30 юни 2016 г. разходите за придобиване на нематериални активи в размер на 11,615 хил. лв. представляват такива активи, които не са въведени в експлоатация към края на отчетния период. От тях на стойност 9,480 хил. лв. се отнасят за модернизация на автоматизирана система за управление на въздушното движение и 2,112 хил. за система за наземно движение.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Предприятието не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Най-значимите нематериални активи са от групата на специализирано приложно програмно осигуряване за управление на въздушното движение, за обмен на аeronавигационни съобщения, за облитане на аeronавигационни съоръжения, за системата за възпроизвъдство и запис на гласова информация, за метеорологично наблюдение, за тренажор за обучение на ръководител полети. Оставащият полезен живот на значимите нематериални активи е в рамките на от 1 г. до 5 г.

7. Парти и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	30 юни 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	121,940	149,714
- български лева	14,868	4,105
- британски лири	5	5
- швейцарски франкове	4	3
- щатски долари	1	3
Акредитив	-	60
Паричен резерв в БНБ (депозит)	<u>21,514</u>	<u>21,514</u>
Парти и парични еквиваленти в т.ч.	<u>158,332</u>	<u>175,404</u>

Сумата от 21,514 хил. лв., равняваща се на левовия еквивалент на 11 miliona euro, представлява срочен депозит в Българска Народна Банка в съответствие с изладената „Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12.2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД“.

8. Собствени капитал

8.1. Основен капитал

Основният капитал на Предприятието е в размер на 129,758 хил. лв. и с 100% държавна собственост. Стойността му представлява размера на капитала на ГД РВД към датата на преобразуването му по реда на чл. 62 от Търговския закон.

8.2. Резерви

Всички суми са в '000 лв.

	Законови резерви	Други резерви	Общо
Сaldo към 01 януари 2015 г.	43,855	102,563	146,418
Разпределение на печалбата за 2014 г.	242	17,836	18,078
Безвъзмездно придобити активи	-	35	35
Сaldo към 30 юни 2015 г.	<u>44,097</u>	<u>120,434</u>	<u>164,531</u>
Сaldo към 01 януари 2016 г.	44,097	120,779	164,876
Разпределение на печалбата за 2015 г.	-	4,670	4,670
Сaldo към 30 юни 2016 г.	<u>44,097</u>	<u>125,449</u>	<u>169,546</u>

Законови резерви

Законовите резерви представляват резерв, формиран от преотстъпен данък печалба, регламентиран при изпълнението на определени условия съгласно чл.180 от ЗКПО (отм.). Предприятието е формирало специфичен резерв, равен на преотстъпения до края на 2009 г. корпоративен данък в размер на 60 % от задължението за данък върху печалбата. Общият размер на резервите, акумулирани от преотстъпен корпоративен данък, възлиза на 22,583 хил. лв. за периода 2001 г. - 2009 г. С промяна на ЗКПО в сила от 01.01.2010 г. е отменена разпоредбата за преотстъпване на 60 % от корпоративния данък на ДП РВД. Законовите резерви включват още и законови резерви формирани от разпределението на нетната печалба за периода от 2001 г. до 2014 г. в размер на 21,514 хил.lv. в съответствие с Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на финансите, за поддържане на паричния резерв на Предприятието.

Други резерви

Другите резерви на Предприятието представляват резерви, формирани при придобиването на настоящи активи - държавна собственост, предоставени за управление от единоличния собственик на капитала, както и натрупаните печалби след всички разпределения от предходни периоди.

Увеличението на другите резерви през 2016 г. представлява разпределението на остатъка от печалбата за 2015 г. на стойност 4,670 хил. лв.

8.3. Отчисления от печалбата

През отчетния период в изпълнение на Разпореждане № 2/18.02.2016 г. на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2016 г. са направени отчисленията от печалбата за 2015 г. след данъчно облагане за Държавата в размер на 4,670 хил. лв.

9. Провизии

Детайлно описание на характера и елементите на провизията на Предприятието, свързана с конструктивно задължение към ползвателите на услуги за АНО и Националния надзорен орган във връзка с планирани разходи за търсене и спасяване при авиационни произшествия, е представена в Пояснение 4.18.5. към финансовия отчет.

Ефект върху финансовия отчет за периода оказва възстановената провизия във връзка със схема за споделяне на риска, начислена през предходни отчетни периоди. През 2014 г. вследствие прилагането на режима на установени разходи и механизма на третиране на отклонения на действителния трафик спрямо планирания, за ДП РВД е възникнало задължение за възстановяване на суми на потребителите на АНО, чийто номинален размер към датата на възникване е оценен на 36,726 хил. лв. Настоящата стойност на провизията към 31.12.2015 г., която е възникнала в предходния период, възлиза на 36,619 хил. лв. С размера на провизията е намалена таксовата единица прелитана през 2016 г. През отчетния период е възстановена провизия във връзка със схемата за споделяне на риска в размер на 16,482 хил.лв. Сумата на възстановената провизия е посочена на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, виж Пояснение 12.

10. Приходи от предоставени услуги

Приходите от предоставени услуги от Предприятието включват:

	30 юни 2016 '000 лв.	30 юни 2015 '000 лв.
Приходи от пътни такси за прелигане в обслужваното въздушно пространство на Република България	68,604	87,228
Приходи от такси за използване на радионавигационни средства и полетно обслужване в зоната на летницата	8,119	6,943
	<u>76,723</u>	<u>94,171</u>

11. Други приходи

Другите приходи на Предприятието включват:

	30 юни 2016 '000 лв.	30 юни 2015 '000 лв.
Облагане на аeronавигационни съоръжения	100	22
Неустойки по договори	98	88
Провеждане на тестове по авиационен английски език и обучение	7	14
Наеми от ведомствени жилища	5	5
Консултантски и технически услуги	-	242
Други	<u>113</u>	<u>124</u>
	<u>323</u>	<u>495</u>

Приходите от неустойки на Предприятието са свързани с неизпълнение на определени клаузи от договори за придобиване на нетекущи активи и получени услуги.

12. Други разходи

Другите разходи на Предприятието включват:

	30 юни 2016 '000 лв.	30 юни 2015 '000 лв.
Разходи за провизия за конструктивни задължения към авиопревозвачи	-	(12,010)
Възстановена провизия за конструктивни задължения към авиопревозвачи	16,482	-
Командировки в страната и чужбина	(1,006)	(1,368)
Разходи за данъци	(1,292)	(1,320)
Дарения	(98)	(146)
Балансова стойност на отписани нетекущи активи	-	(99)
Други	<u>(2)</u>	<u>(5)</u>
	<u>14,084</u>	<u>(14,948)</u>

13. Разходи за данъци върху дохода

Признатите разходи за данък са базирани на най-добрата преценка от страна на ръководството за очакваната годишна ставка за корпоративен данък за 2016 г., приложена за финансния резултат, реализиран през текущия междинен период към 30 юни 2016 г. (очакваната годишна ставка за шестмесечния период, приключващ на 30 юни 2015 г., е била 10 %).

Разходите за данъка върху дохода през отчетния период са отсрочени данъчни разходи изчислени на база възникнали и обратно проявени временни данъчни разходи.

14. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Предприятието включват сделки с предприятия с над 50% държавно участие в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ключов управленски персонал.

14.1. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	30 юни 2016 ‘000 лв.	30 юни 2015 ‘000 лв.
Получени услуги		
Авиоотряд 28	246	279
Летище София ЕАД	31	31
Летище Пловдив ЕАД	29	35
Български пощи ЕАД	17	13
ГДГВА	9	1
Предоставени услуги		
Летище София ЕАД	89	177
Летище Пловдив ЕАД	10	3
Летище Г.Оряховица ЕАД	17	11
Летище Стара Загора ЕАД	1	1

14.2. Сделки с ключов управленски персонал

За отчетния период възнагражденията на ключовия управленски персонал имат краткосрочен характер и за периода са в общи размер 319 хил. лв., който включва разходи за възнаграждения и разходи за социални осигуровки.

15. Разчети със свързани лица в края на периода

	30 юни 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
Летище София ЕАД	438	462
Летище Пловдив ЕАД	2	2
Летище Горна Оряховица ЕАД	6	9
Общо вземания от свързани лица	446	473

Текущи задължения към:

Летище София ЕАД	3,304	3,309
Автоотряд 28	-	75
Летище Пловдив ЕАД	3	7
Български пощи ЕАД	5	6
Общо задължения към свързани лица	3,312	3,397

Неуредените разчети от/към Летище София ЕАД са свързани с проект „Реконструкция развитие и разширение на Летище София – ЛОТ Б2 - нова ПИК система и свързаните с нея дейности”.

16. Безналични сделки

През текущия отчетен период Предприятието е склучило сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти на обща стойност 97 хил. лв. Сумата е задължение по сделки за услуги, прихванати с вземания за неустойки от същите контрагенти.

17. Условни активи и условни пасиви

Условните активи на Предприятието представляват банкови гаранции за изпълнение на договори и авансови илачания са на стойност 21,131 хил. лв.

Във връзка с конструктивните си задължения, породени от членството на България в Европейския съюз и в международната организация Евроконтрол и прилагането на принципите и споразумениета, валидни за всички страни-членки, ръководството на ДП РВД е установило, че биха могли да възникнат вземания/задължения към автопревозвачите като резултат от прилагане на механизма за установени разходи и схемата за споделяне на риска. Възможно е да се наложат корекции в разчетите с автопревозвачите след края на първия референтен период.

Във връзка с прилагането на схемата за споделяне на риска от трафик по отношение на АНО в зоните и районите на летищата, е възможно при настъпването на определени обстоятелства, да се приложи аналогична схема за определяне на конструктивно задължение по отношение на определяне за този вид обслужване на летище София. Към датата на изготвяне на междинния финансовый отчет ръководството не може да направи обоснована преценка относно вероятната необходимост от изходящ ресурс и съответно надеждна оценка на евентуално бъдещо задължение. Същото се очаква по-скоро да има несъществен ефект и да бъде евентуално приложимо след 01.01.2017 г.

През отчетния период са предявени различни правни искове от и към Предприятието. Ръководството на Предприятието счита, че отправените искове са несъществени или неоснователни и вероятността те да доведат до разходи за Предприятието при уреждането им е незначителна. Тази преценка на ръководството е подкрепена от информация, предоставена от отдел Правно осигуряване на Предприятието.

18. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Предприятието могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	30 юни 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Кредити и вземания:		
Търговски и други вземания	33,028	33,943
Пари и парични еквиваленти	158,332	175,404
	<u>191,360</u>	<u>209,347</u>
Финансови пасиви	30 юни 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Текущи пасиви:		
Търговски и други задължения	26,850	22,916
	<u>26,850</u>	<u>22,916</u>

19. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Видовете финансови рискове, на които може да бъде изложено Предприятието, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Предприятието се осъществява от неговите органи на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на Предприятието.

19.1. Анализ на пазарния риск

Дейността на Предприятието се осъществява при условията на Валутен борд при който курсът на българския лев е фиксиран на 1.95583 лв. за 1 евро и не се променя в зависимост от състоянието на валутните пазари и лихвените проценти.

По-голямата част от сделките се осъществяват в евро и български лева. Предприятието е изложено на незначителен валутен риск, породен от наличности и транзакции, деноминирани в шатски долари и британски лири. Предприятието няма заеми в чужда валута и не притежава инвестиции в облигации, деноминирани в чужда валута.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

30 юни 2016 г.

	Излагане на краткосрочен риск	
	Щатски долари '000	Британски лири '000
Финансови активи	364	1
Финансови пасиви	(2,992)	-
Общо излагане на риск	(2,628)	1

31 декември 2015 г.

Финансови активи	363	5
Финансови пасиви	(2,992)	-
Общо излагане на риск	(2,629)	5

19.1.1. Лихвен риск

Предприятието не е изложено на лихвен риск, тъй като няма заеми и не ползва привлечен капитал, за да финансира дейността си.

19.1.2. Ценови рисък

Таксите за аеронавигационно обслужване на въздушното движение се събират по реда и в размери, определени съгласно разпоредбите на Многостранното споразумение за пътните такси от 12.02.1981 г., Международната Конвенция на Евроконтрол за сътрудничество по безопасност на въздухоплаването от 13.12.1960 г. с последващите изменения и допълнения и консолидирана с Протокола от 27.06.1997 г. и свързаните с тях документи на Евроконтрол и Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България. Цената на услугата (таксовата единица) е разходноориентирана. Таксовите единици за АНО се формират на базата прогноза на разходите и прогноза за равнището на обслужените единици.

От 2012 г., в изгълъдение на Регламент 691/2010 и Регламент 1191/2010 на Европейската комисия (заменени с Регламенти (ЕС) 390/2013 и 391/2013), е въведен методът на установени разходи (determined cost) по отношение таксите за АНО при прелитане. За целите на планирането и отчитането са определени референтни периоди (RP). За всеки RP се изготвя план за ефективност (ПЕ), в който са дефинирани установените разходи за всяка година от този RP. Първият RP е тригодишен (2012 - 2014 г.), а следващите са петгодишни от (2015-2019 г.).

19.2. Анализ на кредитния рисък

Кредитният рисък представлява рисъкът да ден контрагент да не заплати задължението си. Предприятието е изложено на този рисък във връзка с вземане на вземания от клиенти и депозиране на средства. Излагането на Предприятието на кредитен рисък е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

30 юни 31 декември
2016 2015
‘000 лв. ‘000 лв.

Групи финансови активи – балансови стойности:

Пари и парични еквиваленти	158,332	175,404
Търговски и други вземания	33,028	33,943
Балансова стойност	191,360	209,347

Предприятието редовно следи за испълнението на задълженията на своите клиенти и други контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Предприятието действа за намаляване на кредитният риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите и неплатени такси за аeronавигационно обслужване. Степента на събирамост на вземанията от предоставяне на АНО достига 99%.

Предприятието не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и външна оценка на кредитния рейтинг.

Част от паричните средства, държани като депозит от Предприятието, са в Българска Народна Банка предоставени при условията на Наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията и министъра на финансите.

19.3. Анализ на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Предприятието отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания са в размер, обезпечаваш изходящия паричен поток.

Със Закона за гражданското въздухоплаване е регламентирано, че срещу имуществото на Предприятието не може да се насочва принудително изгълнение, нико да се открива производство по несъстоятелност.

За гарантиране на платежоспособността на ДП РВД се установява паричен резерв в размер 11 млн. евро, който е регламентиран с Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12. 2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД.

Паричният резерв представлява срочен валутен депозит на ДП РВД в БНБ, при съответните общи депозитни условия на банката в размер на 11 млн.евро.

20. Политика и процедури за управление на капитала на ДП РВД

Целите на Предприятието във връзка с управление на капитала са да осигури способността на Предприятието да продължи да съществува като действащо предприятие.

Политиката на Предприятието е да се финансира чрез собствени средства или да използва безвъзмездни финансирания за определени проекти.

21. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригирани събития или значителни некоригирани събития между датата на междунния съкратен финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.